

Medhjælpere hos Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, skal Ministeriet tjenstligt fremsende en Redegørelse fra Undervisningsinspektør Dr. Bertelsen, et Eksemplar af Instruksen for de faglige Medhjælpere samt en af Rektor ved Østre Borgerdydskole Julius Nielsen paa samtlige Rektorerens Vegne afgiven Erklæring om Medhjælpernes Betydning for Skolernes øverste Styrelse.

JACOB APPEL.

Til Folketingets Finansudvalg.

K. Glahn.

Bilag 1.

Undervisningsinspektøren
for Gymnasieskolerne.

Frederiksberggade 2. — 29. November 1920.

Til Undervisningsministeriet.

Om Sagen Journal Nr. 2698/20, som hermed tilbagesendes, skal jeg udtale følgende: Rammerne for den Virksomhed, som er paalagt de faglige Medhjælpere hos Undervisningsinspektøren for Gymnasieskolerne, er givet ved en Instruks af 23. Juli 1919.

Forudsætningen for de faglige Medhjælperes Virksomhed er, at Undervisningsinspektøren alene ikke kan overkomme det Arbejde, som er paalagt ham ved Instruks af 8. September 1906 eller gennem Praksis er kommet til at paahvile ham.

Den første Undervisningsinspektør, Professor Tuxen, benyttede stadig faglig Medhjælp, men under senere Former. — Arbejdet er imidlertid blevet stærkt forøget: Elevernes Antal er steget, og Skolernes Antal er steget (i 1910 42, i 1920 53); særlig Betydning har det, at der tidligere — indtil 1918 — kun var 13, men nu er 33 Statsskoler, eftersom Statsskolerne giver Undervisningsinspektøren betydelig større Arbejde end de øvrige Skoler. Et Udtryk for det forøgede Arbejde ligger ogsaa i Stigningen i Antallet af Sager, som Ministeriet sender Undervisningsinspektøren til Betænkning; i 1909 var Tallet 443, i 1919 644, og i 1920 er det indtil den 27. November 719.

Men selv bortset fra Arbejdsforøgelsen kan Undervisningsinspektøren alene ikke magte Arbejdet.

Han skal føre Tilsyn med Skolerne, saaledes at han kan „danne sig en begrundet Forestilling om hver enkelt Skoles Undervisnings- og Opdragelsesforhold“ (Instruks af 8. September 1906). Dette Tilsyn bør ikke alene være kontrollerende; saavel Undervisningsinspektøren som Skolerne lægger den største Vægt paa, at Besøgene ved Skolerne er oplysende og vejledende. Det vilde være et for begge Parter utilfredsstillende Forhold, om Tilsynet kun bestod i uanmeldte Besøg med derpaa følgende Samtale med Rektoren og — eventuelt — Indberetning til Ministeriet. Det maa være en Hovedopgave for Undervisningstilsynet gennem Samtale med og Vejledning af Lærerne — overhovedet ved alle de Midler, som staar til Tilsynets Raadighed — at gøre det mest mulige for at hjælpe Skolerne til at yde det bedst mulige Arbejde. — Men 53 Skoler med mange Hundrede Lærere er et alt for stort Omraade til, at een Mand kan overkomme et kontrollerende, endside et vejledende Tilsyn af hele Skolearbejdet. Selv om man lader de fortrinlige Lærere og de Lærere, som der intet er at gøre ved, ude af Betragtning, bliver der dog saa mange tilbage, at een Mand umuligt kan overkomme et Tilsyn, som kan faa nogen virkelig Betydning for deres Arbejde; et Besøg en Gang hvert tredje eller fjerde Aar er intet værd.

Dertil kommer, at Undervisningsinspektøren ikke kan være Fagmand paa alle Omraader. Han kan ikke i alle Fag have saadanne Kundskaber, at han kan bedømme den faglige Side af Undervisningen med den nødvendige Overlegenhed, og han kan heller ikke i alle Fag have den Undervisningserfaring, som er nødvendig, for at han skal kunne vejlede Lærerne med Hensyn til Stofvalg og Behandlingsmaade. For at tage et Eksempel: en Undervisningsinspektør, der ikke har særlig matematisk Uddannelse og aldrig har undervist i Matematik, kan selvfølgelig ved at overvære en Matematiktime i en III. Gymnasieklasse gøre visse almene Iagttagelser, men han er ude af Stand til at bedømme Læreren eller give ham nogen Vejledning med Hensyn til den faglige Korrekthed, Tilrettelægningsen af Stoffet, Benyttelsen af Lærebøgerne o. s. v.